

ПРИГОДИ ЛУМПУМЧИКА

ПРИБУЛЕЦЬ ІЗ САТУРНА

Так усе почалось

Того весняного недільного дня, коли тато сказав: «Як ви дивитесь на поїздку в ліс?», — я навіть не здогадувався, що віднині моє життя фантастично зміниться. Це був звичайнісінький день, а я, Василько Ігнатенко, був звичайнісіньким десятилітнім хлопцем зі звичайного містечка Вишнівки.

До обіду ми вдвох із татом ловили рибу в лісовому озері, потім допомагали мамі готувати обід на вогнищі. Сонечко так тепло пригрівало, що не хотілося нічого робити. Просто лежати на землі і дивитися в небо.

Ви коли-небудь пролежували годинами, дивлячись, як по небу плинуть хмарки? Коли дивишся в небо знизу і твої очі бачать лише його, здається, що ти стаєш іншою істотою. Якоюсь неземною і невагомою. Ти перестаєш думати про неприємні речі — просто споглядаєш, як небо повільно змінює своє обличчя. Дивно, але воно ніколи не буває подібним до самого себе. Щомиті якесь інакше...

Колись у Карпатах ми з класом потрапили в грозу. Тобто, гроза насувалася на вершину гори Тростян, де ми саме збирали суниці і пекли картоплю. Раптом небо потемніло і почувся тріск грому.

— Збираємося, зараз буде гроза! — гукнула наша вчителька Тетяна Андріївна.

— А що буде з картоплею? Вона ще не спеклася!

— Залишмо картоплю, треба бігти вниз, бо хмара вже близько!

Та хіба можна залишити печену картоплю? Ми швиденько розгорнули жар і повихоплювали з нього гарячі напівсирі картоплини. Якби ви знали, які вони були смачні!

Але я не про картоплю. Ми вже зібралися бігти, як раптом наша вчителька сказала:

— А давайте зупинимо хмари!

— Як?! Хіба ми чарівники?

— Якщо сильно захочемо — станемо чарівниками. Хмари дуже легкі, а наша думка має силу. Особливо дитяча думка. Пам'ятаєте, як ми колись закликали сонечко?

Сонечко ми справді закликали. Небо в той день було похмурим, ми гралися на вулиці, а потім стали в коло і почали всі разом закликати сонечко. Ми так хотіли, щоб воно нас почуло!

І раптом хмари помалу розсунулися — і на нас хлюпнуло веселе сонячне проміння!

Якщо вам ніколи в житті не доводилось розганяти хмари, то послухайте, як це робиться.

Ми повернулися в той бік, звідки сунула чорна хмара, і стали подумки відганяти її. Ми простягли свої руки і ніби поставили ними заслін хмарі. Ви не повірите, але чорна примара, що стрімко летіла по небу, наче зависла перед нами. Там, по той бік гори, потріскував грім, а на галявині було ясно.

— Бачите, хмара зупинилася! А тепер біжімо вниз! — сказала Тетяна Андріївна.

Ми побігли, а по дорозі зупинялися на хвилю і подумки зупиняли хмару. І при тому на бігу доїдали недопечену картоплю.

Коли ми прибігли на подвір'я хати, де нам давали нічліг, темна грозова хмара все ще загрозливо висіла над Тростяном. Повернулася з полонини тітка Оксана, вся мокра від дощу, і здивовано сказала:

— Ви дивіться! Кругом іде злива, а в нас світить сонечко!

На наше подвір'я дощ так і не випав. І ми знали, чому. Бо повірили в себе і на якийсь час стали чарівниками. Тітка Оксана не дуже вірила нашій розповіді:

— Це тільки мольфари можуть відганяти хмари!

Але ж ми змогли!

І зараз я дивився на хмарки і пробував «ліпити» з них якісь фігурки. Ось та хмарка схожа на маленького хлопчика, що стоїть на великій кулі. Давай я його опущу на землю...

«Хлопчик» дуже повільно піднімав одну ногу, потім другу... Ось він нахилив голову вбік і поверушив рукою... Ще трішки — і він відірветься від кулі й полетить униз...

Раптом щось відвернуло мою увагу — і за мить я вже не побачив «хлопчика». Просто велика кругла куля котилася по небу... І в цей момент мені здалося, ніби щось незвичайне опустилося з неба на землю. Ніби цей «хлопчик» уже тут, поряд...

Я відчув подих тайни, сказав би письменник!

Потім я заснув. Коли тато збудив мене, уже вчоріло:

— Збираємося, Васильку, пора їхати додому.

Я став збирати свої вудочки, ракетки для бадмінтона і раптом помітив, як під кущем щось блиснуло. Я підійшов, розгорнув гілки...

— Тату, тату! Поглянь, який м'ячик!

Під кущем лежав великий голубий м'ячик. Мені здалося, що коли я підходив, він сам підстрибнув і затиснувся між гілок ожини. Обережно, аби не подряпати руку, я витягнув свою знахідку.

М'ячик був теплий і дуже м'який на дотик. А головне — легенький. Це швидше була надувна кулька. Тільки дуже незвичайна. Вона якось реагувала на дотик моїх рук.

Це був живий м'ячик — такого мені ще не доводилося бачити!

Тато навіть не поглянув у мій бік.

— Залиш його, Васильку, — сказав він, — нам треба повертатися до машини, бо вже вчоріе.

А я стояв, як заворожений. Притиснув до грудей свою знахідку — і мені здалося, що чую пульсування маленького серденька. М'ячик наче сам тулився до мене.

Я пішов услід за татом, ішов обережно, дослухаючись до своїх відчуттів. По дорозі заспокоївся, сів у машину і поклав м'яча на коліна. Мама сіла поряд з татом, ніхто не звернув уваги на те, що я тримаю в руках.

Коли рушили, м'ячик раптом заворушився. Я ледь не закричав від несподіванки! Це маленьке, кругленьке диво дивилося на мене великими зеленими очима!

Так завершився цей звичайний і неймовірний день. День, коли я вперше зустрівся з малим інопланетянином. І все мое життя стало іншим.

Запитання:

1. Коли і де відбувалися описані події?
2. За чим спостерігав Василько на небі?
3. Чи ви любите дивитися на небо? Чому?
4. Що знайшов хлопчик у кущах? Яким був цей м'ячик?

Сатурн

Це було широке поле, засіяне дивними квітами дуже яскравих кольорів. А поміж квітами здіймалися над полем великі сяючі кульки. Кульки переливалися всіма барвами, ніби віддзеркалюючи до-воколишній світ.

Я стояв посеред якоїсь галявини і здивовано розглядався довкола. Тут усе було круглим! Круглі квіти, округлі дерева і навіть хмарки, що підіймалися в небо, ніби кільця білого диму. А небо було не голубим, а зеленим.

Раптом звідкись випурхнула зграйка малих голубих кульок і полетіла просто на мене. Я аж присів від несподіванки, але кульки пронеслися над головою з веселим передзвоном.

Де я?! Треба було тікати, а куди? Он до того найближчого куща!

Ноги обважніли і з трудом відривалися від ґрунту; все тіло мое було таким важким і незграбним, як мішок піску. Я спробував зробити крок, але заледве витягнув ногу. Неймовірними зусиллями став просуватися пухкою поверхнею галявини.

Ще трішки — і я звалився у теплий пух під кущем.

А де ж кульки? Вони кружляли над галявиною, стрибали, і від їхніх голосів усе повітря довкола вібрало незвичайною музикою.

Лум-пум! — щось лунко гупнуло просто перед моїм носом. Ще один м'ячик звалився з куща — і я раптом виразно почув: «Привіт, Васильку!»/

Хто тут іще Василько?! Я зіщулився і притулився до м'якого стовбура, бо тікати було нікуди. А те кругле створіння гоїдалося на пісочку і посміхалося. Дивина: у нього не було ні рота, ні носа — тільки очі, але вони сміялися!

Чомусь мені не було страшно. Я навіть приблизно здогадатися не міг, куди потрапив. Може, я в комп'ютерній грі? І це мені сниться?

Треба щось придумати. Тепер я в засаді — кругом ті живі кульки, а позаду що? Там повно кущів. Як перевірити, чи це реальний світ, чи віртуальний?

Раптом хтось торкнувся мого плеча — і я аж підскочив від несподіванки:

— Васильку, вже ранок. Пора вставати!

Це моя мама. Яке щастя! Я лежу в ліжку, надворі світить сонце і синіє небо.

Ну й сон приснився!

То це був тільки сон?! А вчорашня поїздка з татом у ліс? Це теж приснилося?

Я схопився з ліжка, натягнув штани і розглянувся по кімнаті. В кутку на м'якому кріслі лежав голубий м'ячик.

Ура, це був не сон! І м'ячик був точнісінько такий самий...

А що ж тоді снилося?

Я обережно підійшов до крісла, простягнув руку...

О, воно відкрило очі! І посміхнулося! Точнісінько, як у сні!

— То ти мені не приснився? Ти є насправді? А де всі решта м'ячики?

— Вони у себе вдома.

Він це якось сказав, хоч у нього й не було рота. Можете собі уявити: він говорив неначе в моїй голові!

— Де вдома? Я їх бачив у сні! Чи то був не сон?

— Ти їх бачив на моїй планеті.

— На планеті? — я аж присів від несподіванки. — То ти інопланетянин? Здорово! Я завжди хотів побачити справжнього інопланетянина! Тільки я уявляв тебе зовсім по-іншому!

— У Всесвіті багато планет, і їхні жителі дуже різні.

Усі думки в моїй голові наче висипалися з коробки. Треба луснути себе по лобі, щоби прокинутися...

— Васильку, пора снідати! Біжи вмиватися!

Мамин голос привів мене до тями. То я був на іншій планеті! Насправді! Зелене небо, м'який пісок, дивні запахи і звуки... Все це було справжнім!

Мабуть, вигляд у мене був зовсім смішним, бо м'ячик ледь не пирскав від веселощів.

— А як називається твоя планета?

— Сатурн!

— Ух ти! Клас! Я був на Сатурні! — я аж підстрибнув від захоплення.

— Ти з ким там розмовляєш?

— Мамо, я вже йду! Слухай!... — я стишив голос. — А на чому ми туди літали?

— Просто в думці.

— Як — у думці? Ти жартуєш?

— Та ні. Твоя думка — це потужний енергетичний двигун. Я просто її підсилив — і ми разом злітали на Сатурн.

— Нічого не розумію... Я ж спав!

— Саме тому, що спав. Ти поклав своє тіло в ліжку, бо воно важке, — і поки воно собі відпочивало, твоя свідомість... Ти розумієш, що це таке?

— Ну, це все, що я думаю і відчуваю. Це мій мозок отут, у голові.

— Свідомість і мозок — це не одне й те саме. Твій мозок теж спав на подушці, поки ти літав. А все те, що ти думаєш, відчуваєш, любиш, бажаєш і що є тобою, окрім тіла, — те все літало. Ти хоч трішки мене розумієш?

— Навіть трішки розумію. Ти говориш про віртуальну реальність?

— Нехай буде й так. Поки що такого розуміння для тебе достатньо.

Вимовивши оте «віртуальна реальність», я аж запишався собою. Це я знаю із комп'ютерних ігор. Погодьтеся, що для десятилітнього хлопця то непогано. А ця «кулька» каже: «Поки що достатньо».

— І що, моя свідомість може літати, куди захоче?

— Треба тільки чітко знати, чого ти бажаєш.

— Здорово... Але ж я все там бачив так, ніби насправді був на Сатурні!

— Ти ж насправді був.

Можете собі уявити, що б ви відчували на моєму місці! Думки нагадували кусючий рій мух, що обліпили мою голову.

Скільки комп'ютерних ігор про інопланетян ми зіграли з Сашком, скільки мультиків передивилися! Там інопланетяни були якісь страшні, злючі, вони нападали на землян і намагалися захопити нашу планету. А тут якийсь голубий м'ячик з великими зеленими очима, без рота і без носа. До того ж, він розмовляє зі мною без звуку, лише у моїх думках. Спершу я цього навіть не помітив, бо добре чув його голос. Такий мелодійний, як дзвіночок. Аж потім до мене дійшло, що чую його не вухами, а чимось усередині. Ніби в голові вмонтовано маленький приймач.

Треба було бігти у школу, а я не знав, що мені робити.

А що зробили б ви?

Спершу я уявив, як принесу свого «м'ячика» до школи і голосно скажу перед цілим класом:

— Усім привіт! А погляньте, що в мене є!

Але щось мене стримало. Складно було вгадати, як поведеться інопланетянин, що можуть викинути мої однокласники. Це ж не звичайний собі м'ячик!

Де ж тоді подіти свою знахідку? Залишити вдома, поки прийду зі школи?

— Слухай, мені треба бігти в школу. Ти мене почекаєш?

— Почекаю.

— Давай я тебе кудись заховую...

— А для чого ховати?

— Ну, так... А ти не втечеш?

— Ні.

— Будь ласка, не тікай! Мені так цікаво! Я скоро прийду!

Почувши мамині кроки, я вискочив із кімнати і побіг умиватися.

Запитання:

1. Що наснилося Васильку?

2. Опиши, якою була ця планета.

3. Як ти розумієш, що таке «віртуальна планета»?

4. Чи любиш ти мріяти, фантазувати? Чому? Про що? Розкажи.

Мар'яна СТЕФАК _____

МІЙ БРАТ — ЯНГОЛ

Розділ перший, у якому я дізнаюся, що без брата в цьому світі дуже тяжко

— Як же так, Оленятку... — мама скрушно хитає головою.

Оленятко — це я. Взагалі-то, мене звать Оленою Ярославівною, принаймні, Оленкою. Але страшенно давно, вісім років тому, коли я лише народилася, мама поглянула на два з половиною кілограми руденького дива (кажуть, що для новонародженого це малувато — а як на мене, якраз!) і вигукнула: «Та це ж справжнісіньке оленятко Бембі!». «Бембі» не прижилося. «Оленятко» залишилося.

Власне, через це прізвисько сьогодні й трапилось оте «як же так». Справа в тому, що другокласниці вже не дуже пасує, коли її на людях (а тим паче, якщо ці люди — твої однокласники) називають звірячим іменем. Я маму попереджувала, щоб вона цього не робила, але вона чо-

мусьзабула. І назвала. Тепер Владик постійно дражниться: «Оленятко, БЕ-БЕ-БЕ!». Хоча всім, окрім телепнів, відомо, що олені не бекають.

Я довго не зважала на хлопчиська, але сьогодні він смикнув мене за хвостик. Звісно, не той, що в оленятка, а дівчачого — зачіска в мене така. Я попросила його припинити, пояснила, що мені це неприємно, і навіть наостанок поскаржилася вчительці — все, як учила мама. Але це чомусь не спрацювало. Щойно вчителька відвернулася до дошки, Владик смикнув знову. Тому я вчинила так, як учив тато — дала здачі. Точніше влупила кривдника підручником з ЯДС. На татове виправдання зазначу, що він учив бити не однолітків, а чужих злих дядьків, які намагаються мене викрасти. І не по лобі книжкою, а ногою в коліно.

Я зовсім не пишаюся своїм учинком. Хіба трішечки. Тим паче, що однокласники дивилися на мене з неприхованою повагою. Мій тріумф не поділяло троє: Владик, його мама і моя мама. Вчителька тримала нейтралітет. Що з цього приводу думає тато, я ще мала дізнатися.

— Ну як же так, Оленятку?! — вкотре зітхнула мама, вхопила мене за руку, щоб я, бува, ще чогось не учворила, і повела зі шкільного двору. Біля входу стояв Владик із мамою, яка, розмахуючи руками, й далі щось сердито виповідала вчительці. Хлопець визирнув із-за маминої спідниці й показав мені кулак. У відповідь я висунула язик.

— От був би в мене старший брат, — із доброго дива заявила я, — тоді цього й не трапилося би. Ось у Маринки, Оксанки й Софійки є старші брати, то Владик до них і не лізе. А я, безбратченко, маю терпіти несправедливість?

— Оленятку, до чого тут старший брат чи його відсутність? Усі конфлікти можна вирішити словами, а не бійками.

«Не всі», — подумала я. Мамі добре говорити. Її на роботі не обзивають і за волосся не смикають.

— Угу, — все-таки похмуро погодилась я, щоб іще дужче не засмучувати маму. — Але брата я все одно хочу. Або собаку. Великого, зубатого і пухнастого.

Розділ другий, у якому мені собаку так і не купили, але я дізналась, як отримують дітей

Владик до мене більше не ліз. Хоча постійно кидав грізні погляди і час від часу показував кулака. Але й собаку мені не подарували. Не

допомагали прохання, канючення, скиглення, ридання і навіть ретельно спланована й відрепетирувана істерика з паданням на землю посеред вулиці. Гадаєте, легко валятися поміж калюж на холодному асфальті й монотонно завивати? Тож коли бачите, що чиясь дитина майстерно волає, зупиніться й дайте їй бодай цукерку. Особливо, якщо її батьки — бездушні створіння, які не хочуть купити собаку.

Із братом справи ще гірші. Де беруть собак, я здогадувалася. А ось де дістають братів — не уявляла. І спробувала дізнатися правду в батьків.

— Тату, звідки беруться діти?

У тата навіть джойстик із рук випав.

— Ну, Оленятку, розумієш, — невпевнено промимрив він, — спочатку дівчинка виростає, а потім хлопчик виростає. Чи то пак, спочатку хлопчик, а потім дівчинка...

— Тату, мене не цікавлять уже готові хлопчики й дівчатка, які виростають. Такого добра у нас повнісінька школа. Мене цікавлять немовлята. Такі, яких возять у візочках по парку. Бачив таких? — спробувала я втовкмачити. — Їх де беруть?

Тато ракеткою вилетів з кімнати й швиденько привів із кухні маму. Мама була притрушена борошном і геть нічого не розуміла.

— Звідки беруться діти? — нагадала я дорослим, про що мова.

Мама зітхнула, посадила мене на дивані й на хвильку задумалася. Я уважно дивилася на неї, щоб нічого не пропустити, але краєм ока помітила, що тато змився у невідомому напрямку. Мабуть, татова участь у створенні дитини не обов'язкова, — подумала я.

— Тільки обійдімося без того, як хлопчики й дівчатка виростають. Я точно знаю, що діти виростають у животі в мамі. Тому мене цікавить тільки одне: як заселити у твій живіт мого брата?

* * *

— Оксанко, ти, бува, не знаєш, звідки беруть дітей? — вирішила я порадитися з однокласницею і за сумісництвом найкращою подругою. Вона просто мусила володіти достовірною інформацією. У неї аж двоє молодших братів, і з дня на день буде ще один!

— Їх знаходять у капусті, — бовкнула Оксана. — Квашеній.

— А ще подружка називається... — образилася я. — От як табличку множення допомагати вивчити, то нерозлийвода, а як секрети якісь цікавезні, то насміхається. Не подруги ми більше! Ось так!

— Ну чого ти, Оленко?.. Я просто гадала, ти знаєш...

— Якби знала, то не питала б, — відмахнулась я і надулася ще сильніше. Головне: не тріснути до того, як подруга зрозуміє, що неправда, й розповість усе, що мені потрібно. Довго чекати не довелося.

— Ну то слухай. Загалом усе відбувається так: батьки цілуються, обнімаються, дурнувато хихочуть, а тоді зачиняються у спальні, переважно вночі, й там шумлять. А через деякий час у мами починає рости животик.

— Як це шумлять? — із попередніми пунктами проблем у батьків не було, а от щодо останнього я не певна. Можливо, мої роблять це якось не так, тому в них не виходить братик?

— Твої у спальні вовтузяться? Хихикають?

Я спробувала пригадати, але вже була не надто впевнена.

— Здається, так.

— А мама видає звуки, ніби у неї зуб болить?

— Ні, — я зробила круглі очі. — А повинна?

— Звісно, — з виглядом експерта кивнула Оксанка. — Саме після такого і виходять діти.

Тут було над чим поміркувати. Тепер принаймні зрозуміло, де мої недопрацьовують. За вечерею я поділилася новими знаннями:

— Тату, а ти не міг би вночі, коли ви грюкаєте ліжком, вовтузитися і хихочете, якось зробити, щоб мама хоч трішки стогнала, наче від зубного болю? Може, хоч так вам вдасться добути мені брата?

Тато захлинувся чаєм, а мама розреготалася, пускаючи очима бісики в татків бік. От так завжди з цими дорослими. Намагаєшся їм допомогти, а вони регочуть. Як малі діти, чесне слово.

Розділ третій, у якому я дізнаюся про великий секрет і (майже) нікому про нього не розповідаю

Ви не повірите, але подіяло! Батьки, мабуть, дослухалися поради, і в мене незабаром буде братик. Почалося все з того, що мама стала дуже дивною. Вона вилежувалася в ліжку аж до десятої ранку. Не ходила на свою ранкову пробіжку. І найдивніше: не готувала нам свій супер поживний і корисний сніданок. Отой із авокадо, хлібцями, яйцем у «мішечок» і зеленим салатом — «я це не їм, я не

ЗМІСТ

Марія Чумарна

Пригоди Лумпумчика	3
Прибулець із Сатурна.....	3
Так усе почалось	3
Сатурн.....	6

Мар'яна Стефак

Мій брат — янгол	9
Розділ перший, у якому я дізнаюся, що без брата в цьому світі дуже тяжко	9
Розділ другий, у якому мені собаку так і не купили, але я дізналась, як отримують дітей.....	10
Розділ третій, у якому я дізнаюся про великий секрет і (майже) нікому про нього не розповідаю.....	12
Розділ четвертий, у якому до нас приходять праБА, а потім стається щось дуже погане.....	14

Оксана Давидова

Привидуся	17
Темна-темна історія	17
Удень воно якось видніше	18
Тишком-нишком	19

Ніна Фіалко

Новітня війна.....	22

Артем Швачка

Шедді. Пригодницька повість	30
Фортеця	30

Вікторія Ярош

Пірнач.....	34
Розділ 1	34
Малиновий сон	34
Максим	37

Ірина Мацко, Богдан Мельничук

Гомін волі	39

Знак історії	39
Зустріч із минулим.....	41
<i>Олена Захарченко</i>	
Хутір.....	45
Князівна	45
<i>Соня Атлантова</i>	
Схибнутий ліс	61
Розділ номер нуль. Що таке Схибнутий ліс і хто в ньому живе	61
Розділ перший. Нерви. Чи можуть бути хробаки хабарем? Найсерйозніша довідка. Як Орел лишився голодним, а Їжачок не міг припинити піпкати. Історія одного одруження.....	61
<i>Сергій Пантюк</i>	
Фікус Бенджамін розповідає про щастя. <i>Повість -казка</i>	64
Знайомство	64
Одностовбуровий хлопчик.....	67
<i>Анатолій Григорук</i>	
Тридцять бочок з медом.....	72
Щоб не блукати манівцями.....	72
Прадідусь бджолиного вулика.....	73
Навіщо вимірюють час.....	74
<i>Галина Малик</i>	
Вуйко Йой збирає трави	76
Оповідка про дубову кору.....	76
Оповідка про похід за травами.....	79
<i>Марія Чумарна</i>	
Так чи не так. <i>Байки</i>	82
Про мудрого півня	82
Про звірячу справедливість	83
Про ворону і лисицю	84
<i>Світлана Прудник</i>	
Казки з війни їжачка Пантульки.....	85

Хто гримкотів?	85
Хто вкрав дерево?	86
Про війну	87
Рожева парасолька з горішками	88
Апелько рятує Грасю	89
Що сталося з Грунею	90
Обпалене вітання	91
Так пахне війна	92